

**Голові підкомітету з питань
сталого розвитку, стратегії та інвестицій
Комітету Верховної Ради з питань
паливно-енергетичного комплексу,
ядерної політики та ядерної безпеки -
Народному депутату України
Кацер-Бучковській Н.В.**

№ 188 від 18.03.2015 р.

Вельмишановна Наталіє Володимирівно!

Біоенергетична асоціація України (БАУ), як галузева організація в сфері відновлювальних джерел енергії, принагідно висловлює Вам свою повагу та звертається з проханням терміново сприяти вирішенню наявної кризової ситуації у сфері відновлюваної енергетики.

Відповідна проблемна ситуація склалася через суперечність між визначеними загальнодержавними цілями розвитку енергетичного сектору України, її міжнародними зобов'язаннями – з одного боку, та нещодавніми рішеннями Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, (НКРЕКП або Комісія) – з іншого.

Енергетичною Стратегією України на період до 2030 року, схваленою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 № 1071-р, розвиток нетрадиційних та відновлюваних джерел енергії (ВДЕ) визнаний одним із основних факторів підвищення рівня енергетичної безпеки, що сприятиме зниженню використання викопних паливних ресурсів (у тому числі імпортованих), розвитку промисловості та сільського господарства, збільшенню зайнятості населення в секторах економіки, пов'язаних із використанням ВДЕ, а також зниженню негативного впливу енергетики на навколишнє середовище й підвищенню якості життя громадян.

У рамках членства в Енергетичному Співтоваристві Україна взяла на себе зобов'язання щодо імплементації європейського енергетичного законодавства. Адаптація законодавства України до *acquis communautaire* є

також міжнародним зобов'язанням, передбаченим Угодою про партнерство і співробітництво між Україною та Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами від 14 червня 1994 року.

На виконання Рішення Ради Міністрів Енергетичного Співтовариства D/2012/04/MC-EnC «Про впровадження Директиви 2009/28/ЕС і внесення змін до Статті 20 Договору про заснування Енергетичного Співтовариства» розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01 жовтня 2014 р. № 902-р затверджений Національний План дій з відновлюваної енергетики на період до 2020 року, який нормативно закріплює національну індикативну ціль щодо загальної частки відновлюваних джерел енергії в енергетичному балансі на рівні **11%** у 2020 році.

Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, ратифікована Законом України від 16 вересня 2014 року № 1678-VII, передбачає всебічне співробітництво у сфері енергетики з метою створення конкурентоспроможного, прозорого та недискримінаційного ринку електричної енергії в Україні. Посилення енергетичної безпеки, підвищення конкурентоспроможності та стабільності енергетичного сектору шляхом диверсифікації джерел енергії та її постачальників, поширення принципів енергоефективності та енергозбереження, розвиток відновлюваної енергетики з урахуванням принципів економічної доцільності та охорони довкілля визнані першочерговими завданнями для просування економічного зростання та прогресу. В такій ситуації **передбачуване та прозоре законодавче поле є надзвичайно важливим для ефективного виконання Україною взятих на себе зобов'язань.**

З 2009 року розвиток відновлюваної енергетики в Україні стимулюється за рахунок «зеленого» тарифу, пільг з приєднання об'єктів ВДЕ до електричних мереж, деяких податкових та митних пільг.

Незмінність порядку стимулювання виробництва електроенергії з альтернативних джерел гарантується Законом України «Про електроенергетику» (далі – Закон). Статтею 17-1 Закону також передбачено, що «зелений» тариф встановлюється на електричну енергію, вироблену з альтернативних джерел енергії, до 2030 року. Крім того, законодавством визначено необхідність щомісячно переглядати величини «зеленого» тарифу у зв'язку зі зміною курсу євро: **«зелений» тариф не може бути менший за фіксований мінімальний розмір «зеленого» тарифу, який на кожен дату встановлення роздрібних тарифів для споживачів перераховується у**

національну валюту за офіційним валютним курсом Національного банку України на таку дату.

Додатково, останнім часом спостерігається непослідовність та нескоординованість державної політики у сфері відновлюваної енергетики. Це може призвести до відсутності нових інвестицій в дану галузь, а також створює суттєві ризики втрат та збитків для інвесторів та власників проектів, що вже впроваджені в Україні.

Влітку 2014 року Верховною радою України вже скасовано пільгу по сплаті податку на прибуток (Закон України від 31.07.2014 № 1621-VII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України»). Постанова Кабінету Міністрів України від 14.05.2008 № 444 «Питання ввезення на митну територію України енергозберігаючих матеріалів, обладнання, устаткування та комплектуючих» визнана такою, що втратила чинність, постановою КМУ від 29.12.2014 № 719.

З вересня 2014 року по січень 2015 р. НКРЕКП не здійснювала перегляд величин «зеленого» тарифу у зв'язку зі зміною курсу євро. Як наслідок, втрати учасників ринку відновлюваної енергетики за цей період сягнули понад 300 млн. грн.

31 січня 2015 року постановою НКРЕКП № 105 «зелені» тарифи переглянуті з урахуванням курсових коливань. Проте постановою № 157 знижені у зв'язку з введенням розпорядження КМУ від 14.01.2015 № 36-р надзвичайних заходів на ринку електричної енергії на 20% для електричної енергії, виробленої з енергії сонячного випромінювання та 10% для інших виробників електроенергії з відновлюваних джерел.

27 лютого 2015 року на відкритому засіданні НКРЕКП прийнято рішення щодо зниження «зелених» тарифів на 55% та 50% для сонячних та інших електростанцій, що застосовують альтернативні джерела енергії відповідно. Розпорядженнями Кабінету Міністрів України «Про вжиття надзвичайних заходів на ринку електричної енергії» від 13.08.2014 № 764-р, від 01.10.2014 № 915-р, від 08.12.2014 № 1195-р, від 14.01.2015 № 36-р визначено, що величини «зелених» тарифів можуть коригуватися НКРЕКП за зверненням Міненерговугілля, проте жодним нормативно-правовим актом не встановлено, що «зелені» тарифи можуть встановлюватися на рівні, нижчому за фіксований мінімальний, що розраховується відповідно до вимог статті 17-1 Закону.

Біоенергетична асоціація України вважає, що **таке рішення НКРЕКП демонструє негативне ставлення Комісії до розвитку відновлюваної енергетики в Україні, порушує чинне законодавство України** в галузі відновлюваної енергетики та загрожує невиконанням Україною зобов'язань в рамках Енергетичного співтовариства. Варто зазначити, що професійні асоціації, що працюють в галузі відновлюваної енергетики, неодноразово повідомляли членів Комісії як письмово, так і усно під час планових засідань НКРЕКП про небезпеку відповідного рішення.

Експерти Асоціації переконані, що такі дії НКРЕКП матимуть наступні **негативні наслідки:**

- Неможливість реалізації «Національного плану дій з відновлюваної енергетики на період до 2020 року», затвердженого Кабінетом Міністрів України від 1.10.2014 р. Мета цього документу досягти 11% валового кінцевого споживання енергії з відновлюваних джерел до 2020 року;

- Зупинку інвестицій в сектор відновлюваної енергетики;
- Ініціювання судових позовів з боку компаній, які виробляють електроенергію з відновлюваних джерел на чинних енергетичних об'єктах в Україні. Ми не виключаємо, що деякими з учасників ринку відновлювальної енергетики України можуть бути подані позови до українських судів щодо порушень НКРЕКП, а також до міжнародних юрисдикційних органів до держави Україна щодо невиконання зобов'язань та гарантій перед іноземними інвесторами, для стягнення збитків, завданих цими порушеннями. Окрім впливу на інвестиційний клімат в Україні, позитивне рішення по зазначеним позовам приведе до суттєвих збитків для нашої Держави.

Варто відмітити, що на сьогодні виробництво електроенергії з відновлюваних джерел (крім, великої гідроенергетики) становить трохи більше 1% в енергобалансі країни, відповідно, запропоноване НКРЕКП зниження рівня «зелених» тарифів не призведе до суттєвої економії бюджетних коштів.

Наразі з одного боку, Міністерство енергетики та вугільної промисловості постійно повідомляє про брак вугілля на ТЕС та про необхідність закупівлі електроенергії в Росії. А з іншого – НКРЕКП перешкоджає розвитку сектору виробництва електроенергії з місцевих відновлюваних джерел в Україні. Ситуація, що склалася, суперечить державним інтересам та, фактично, є абсурдною. Таким рішенням НКРЕКП не тільки значно уповільнює розвиток (чи навіть знищує) сектор відновлюваної енергетики в Україні, але й підриває довіру з боку



Біоенергетична асоціація України

міжнародних фінансових інституцій, демонструючи відсутність відповідальності за взяті раніше зобов'язання.

Зважаючи на вищевикладене, БАУ просить Вас звернути увагу депутатського корпусу на потенційну небезпеку для енергетичної безпеки нашої Держави рішень, що приймаються сьогодні новими очільниками НКЕРКП та Міненерговугілля України, та сприяти терміновому вирішенню наявної кризової ситуації у сфері відновлюваної енергетики.

З повагою,

Голова Правління
Біоенергетичної асоціації України



Гелетуха Г.Г.